

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Literary-Cultural

ادبی - فرهنگی

محمد محق

۰۹ سپتمبر ۲۰۲۴

محمد محق

از مُصحف خرد

عنوان بالا نام مجموعه مقالات سال‌های اخیر من است که پس از ویرایش و ترتیب به صورت کتابی در زمینه روشننگری دینی در اختیار علاقه‌مندان این مبحث قرار می‌گیرد. وجه این نام‌گذاری بها دادن به جایگاه خرد و کمک به دین‌داران برای دریافتی خردپسند از برخی گزاره‌های دینی است. مقالات این کتاب چهار محور اساسی دارد:

یک (نسبت دین و شریعت، دو) سنت یا میراث گم‌شده پیامبر اسلام، سه) اسلام و سیاست که منطقاً به اسلام و خشونت می‌رسد، و چهار) اسلام و حقوق زن.

در بخش نخست، ضرورت تفکیک میان دین به عنوان گزاره‌های فراتاریخی و جهان‌شمول از یکسو، و شریعت به مثابه احکامی تاریخمند و متغیر به حسب زمان و مکان از دیگر سو به بحث گرفته شده است. در بخش دوم، در باره سنت یا میراث پیامبر اکرم است که از سوی گروه‌های مختلف در بستر تاریخ پردازش شده و به نام سنت رسمی آن حضرت عرضه شده است، حال آن‌که اصل سنت و سیرت او در آن سوی غبار سنگین تاریخ مانده و راهی برای دسترسی به آن وجود ندارد. بخش سوم می‌کوشد به آسیب‌های ناشی از درهم آمیختن دین و سیاست، یا خلط امر مقدس با پدیده‌های دنیوی نامقدس، بپردازد و پیوند طالبان، داعش و گروه‌های خشونت‌گرای دیگر با این رویکرد را نشان بدهد. در بخش چهارم دشواری‌هایی که پیرامون همساز ساختن حقوق زن با برخی از قرائت‌های دینی در میان مسلمانان وجود دارد مورد بحث قرار گرفته است.

ناگفته پیداست که آنچه در صفحات این کتاب آمده است حاصل مطالعات، تأملات و یافته‌های من است و مثل هر اندیشه بشری دیگر می‌تواند موافق و مخالف داشته باشد، بی‌آن‌که من یا هیچ صاحب‌اندیشه‌ای بتواند ادعای حقانیت مطلق کند و نظراتش را بالاتر از نقد و بحث بداند. از این رو خرسند می‌شوم اگر نقدهای سازنده و روشمند به میان آید و مناظره‌های پربار در پی داشته باشد. از سوئی اما، موضوعات یاد شده در سرشت خود مناقشه‌برانگیزند و در

خلال هزار و چهار صد از تاریخ اسلام امکان فیصله در باره آن‌ها نبوده است و امروزه هم نباید توقع داشته باشیم که چنین اتفاقی بیفتد. مهم‌ترین انگیزه برای صاحب این قلم از طرح این مباحث بهبود نسبی حال مردم و کاستن از درد و رنجی است که انسان‌ها در جوامع ما، به ویژه افغانستان، می‌کشند. این‌که توفیقی در این کار حاصل می‌شود یا نه، دوری‌اش با دیگران.

از دوستان گرانقدری که در باره این اثر یادداشت نوشتند یا آن را معرفی کردند سپاسگزاری می‌کنم، به ویژه این عزیزانی که به یادمانده:

-عبد الاحد هادف

-شیر بخش

-نور الهدی فرزام

-حسیب الله ولیزاده

-شعیب آموزگار

-قدیر جویا

-نصرت الله بهرنگ

-صفی الله طاها

-سید نور نبیل

این کتاب در ۴۷۳ صفحه به همت دوست گرامی جناب ذبیح مهدی در بنگاه چاپ و نشر کتاب کابل، مستقر در کانادا، آماده چاپ و نشر شده است. من از این کتاب سود مادی نمی‌برم، و با ناشر محترم به توافق رسیده‌ام که برای پژوهشگران، به ویژه در داخل افغانستان، نسخه سافت آن رایگان داده شود. آن دسته از علاقه مندان این مباحث که مقیم کشورهای اروپا، امریکای شمالی و استرالیا هستند، می‌توانند با خریداری آنلاین کتاب نسخه کاغذی آن را دریافت کرده و به صنعت کمرونق نشر در جامعه ما کمک کنند تا زحمات ناشر گرامی به هدر نرود.

اعلان ناشر:

برای سفارش یا دانلود کتاب روی لینک زیر کلیک کنید:

<https://kabulbooks.com/books/from-the-scripture-of-reason/>

راهنمای خرید:

ابتدا کتاب را به [#سبد خرید](#) خود اضافه کنید و پس از آن دکمه [#خرید و پرداخت](#) را فشار دهید. برای اطلاعات بیشتر روی لینک زیر کلیک کنید:

<https://www.facebook.com/reel/243139598797308>